

N:o 35.

Ank. till Riksd. kansli den 11 april 1893, kl. 12 midd.

Lagutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion angående kyrkovärdars tillsättande för viss tid.

I en inom Andra Kammaren väckt, till lagutskottet hänvisad motion, n:o 171, anför herr *L. Jönsson*: Vid de tillfällen under senare årtionden, bestämmelser meddelats om kommunala eller allmänna förtroendeuppdrag, hade tillika bestämts en viss gräns af tid för dessa uppdrags bibehållande. Äfven i sådana institutioner, som för öfrigt fått qvarstå i oförändradt skick, hade lagstiftningen infört omval af ledamöterna efter en viss tids tjänstgöring, såsom för nämndemän, styrelseledamöter vid länslasaretten m. fl.

Det funnes dock några sådana förtroendeuppdrag, som syntes skola gälla, så länge innehafvarne önskade bibehålla desamma, äfven om de af ålderdomssvaghet eller andra orsaker vore dertill olämpliga. Då det vore af stor vigt att, bland annat, i kyrkostyrelsen hafva kraftiga och dugliga män, borde kommunen ega rätt att omvälja kyrkovärdar efter samma tjänstetid som ledamöter i kyrko- och skolråd.

I enlighet härmed föreslår motionären, att Riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring i lagen om kyrkovärdars tillsättning, att dessa skola väljas för en tid af fyra år.

På sätt motionären anmärkt, saknas för närvarande bestämmelser i fråga om den tid, för hvilken kyrkovård må ega att utöfva sin befattning. Omnämnd redan i våra landskapslagar, har denna institution städse bevarat sin urgamla karakter af ett församlingens förtroendeuppdrag, och när i en senare tid på kyrkorådet öfverflyttades en del af hvad förut enligt häfd eller äldre stadganden tillhört kyrkovärdarnes befogenhet, bestämdes tillika, att desse skulle vara sjelfskrifne ledamöter i kyrkorådet. I enlighet härmed stadgar också 23 § i gällande förordning om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862, att församlingens kyrkovärdar äro ledamöter i kyrkorådet jemte dem, som dertill å kyrkostämma väljas. För desse senare föreskrifves, som bekant, i förordningen den 13 april 1886 viss tjänstgöringstid, så bestämd, att af ledamöterna, som väljas för fyra år, halfva antalet eller, om detta icke är jemnt, det antal, som är närmast under hälften, utträder efter lottning vid slutet af andra året.

Enligt hvad utskottet försport, väljas nu, antagligen med hemtadt stöd af sistberörda bestämmelser, kyrkovärdar på åtskilliga ställen i vårt land allenast för en tid af fyra år, men i öfvervägande antalet fall lemnas uppdraget för obestämd tid och antager vid sådant förhållande lätteligen karakteren af ett uppdrag, för hvars fortvaro allenast vederbörandes lifslängd i sista hand sätter en gräns. På sätt motionären anmärkt, måste emellertid — med hänsyn särskildt till kyrkovärdarnes åliggande att jemte kyrkoherden föra kyrkas räkenskaper och den ansvarighet för förvaltningen af kyrkas medel, som för dem likasom för de valde ledamöterna af kyrkrådet är stadgad — en dylik anordning i längden finnas mindre betryggande, i samma mån uppdraget varder mera magtpåliggande. För en begränsning af den art motionären föreslagit talar ock redan den jemväl af motionären åberopade omständighet, att ifrågavarande uppdrag ytterst hvilat på samma grund — församlingens förtroende — som andra rent kommunala eller kyrkligt kommunala uppdrag, hvilkas fortsatta utöfvande lagen emellertid gjort beroende af regelbundet återkommande val.

Då utskottet sålunda finner motionärens framställning icke böra lemnas obeaktad, men tillika redan af det skäl att någon lag om kyrkovärdars tillsättning icke, på sätt motionären synes antaga, förefinnes, icke kunnat tillstyrka bifall till motionen i den form, hvori densamma föreligger, får utskottet alltså hemställa,

att Riksdagen måtte i skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga

förslag till lagbestämmelse derom, att kyrkovärdar skola utses, i likhet med hvad om valda ledamöter i kyrkoråd finnes stadgadt, för en tid af fyra år.

Stockholm den 11 april 1893.

På laguskottets vägnar:

A. LILIENBERG.
